

Onderwerp Jaarstukken 2012 van Stichting Groninger Forum en Liga '68

Steller S de Graaf

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 60 55 Bijlage(n) 1

Ons kenmerk OS 13.3703152

Datum **19 JUN 2013** Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Stichting Groninger Forum (GF) en Stichting Liga '68 hebben de jaarrekeningen en jaarverslag over 2012 aangeleverd. Voor het Groninger Forum is afgesproken dat uw raad wordt geïnformeerd over de resultaten van het afgelopen jaar en de financiële stand van zaken, zoals die uit de jaarstukken blijkt. Daarnaast wordt op dit moment door de interim directeur Forum gewerkt aan een advies over zowel de toekomstige invulling van het Forum als de weg waarlangs deze invulling de komende 3 jaar moet worden gerealiseerd. Dit natuurlijk inclusief de financiële consequenties. Aan het eind van deze brief schetsen wij u hoe u hierbij betrokken wordt.

Wij geven in deze brief een samenvatting van de informatie uit aangeleverde stukken. Het jaarverslag van de Stichting is als bijlage toegevoegd. Voor een goed beeld van de resultaten over 2012 dienen de resultaten van Liga '68 en Forum in samenhang te worden bekeken. Gezamenlijk vormen zij het totaalplaatje van activiteiten en resultaten van 'het Groninger Forum'. Per 1 januari 2013 zijn de twee stichtingen officieel gefuseerd.

Resultaat Stichting Liga '68 over 2012.

De stichting heeft mede de directie gevoerd over ForumImages. Hoofdtak voor de stichting lag, naast de dagelijkse leiding, in de programmering, educatie en publiciteit. Het jaar 2012 is een jaar waarin de negatieve tendens van 2011 is gekeerd. Het aantal filmbezoekers is gestegen ten opzichte van 2011. De stichting realiseert een bedrijfsresultaat van €13.474.

Resultaat Groninger Forum over 2012.

Forum heeft in haar programmering 2012 de volgende resultaten geboekt:

activiteiten	Aantal bezoekers
Film regulier	78.814
Film specials	17.532
Non-film/zaal 2	8059
	104.396
Buiten kassa forum images	11.545
Verhuur en representatie	9048
	20.593
Totaal Forum/forumimages	124.989
Overige cijfers	
Infocentrum Grote Markt	100.000
niewsbriefabonnees	5872
Volgers social media	7751
Website visits	363.526
Website (unieke bezoekers)	183.708
Website (page views)	1.273.164

Financiën.

De jaarrekening 2012 sluit met een positief resultaat van € 45.000. Het verbeterde resultaat wordt voornamelijk door het filmbezoek veroorzaakt. Horeca en de overige activiteiten zijn nog niet kostendekkend. Het resultaat wordt incidenteel negatief beïnvloed doordat in 2012, conform aanwijzing van de accountant, een voorziening van €300.000 moest worden opgenomen voor de verwachte kosten van de opening in 2017. In het eerder in 2012 door uw raad vastgestelde programma van eisen voor het Forum is expliciet opgenomen dat deze kosten ten laste van het Forum komen. Het eigen vermogen van Groninger Forum bedraagt ultimo 2012 €804.459. Voor alle drie jaarrekeningen is een goedkeurende accountantsverklaring afgegeven.

Organisatie.

Conform opdracht in het in 2012 vastgestelde programma van eisen moeten de partijen die het Forum gaan vormen 1 organisatorische eenheid vormen. In 2012 is de raad van toezicht van het Forum aangevuld met leden uit elk van de 'founding fathers'. Er is in 2012 door partijen overleg gevoerd over het

tijdpad en de condities waaronder de nieuwe organisatie kan worden opgericht. Eind 2012 is de Stichting Liga '68 als eerste gefuseerd met Stichting Groninger Forum. Het spoorboekje voor het vervolgtraject is nog niet gereed omdat het een tijdrovende kwestie blijkt om met partijen de nieuwe organisatie vorm te geven. De beoogde partners blijken slechts moeizaam tot concrete afspraken te komen met de Forumorganisatie c.q. in de raad van toezicht Forum. Het belang van de eigen organisatie blijkt, zeker in tijden van financiële krimp, slecht samen te gaan met het gezamenlijk opbouwen van een nieuwe Forumorganisatie. Dit zal ook vanuit ons college nog een duidelijke sturende rol vergen. In 2012 hebben wij helder gemaakt dat wij (en uw raad) voornemens zijn de subsidies van de betrokken partners, voor zover zij deel gaan uitmaken van de nieuwe Forumorganisatie per 1 januari 2015 naar Stichting Groninger Forum te verleggen, om daarmee daadwerkelijke samenwerking en integrale sturing en programmering te bevorderen.

Conclusies

Het Forum heeft financieel een beter jaar gedraaid dan 2011. De bezoekersaantallen namen toe. De overzichten laten zien dat Forum in 2012 gewerkt heeft aan nieuwe programmering in zaal 2 en aan programma's met partners. De cijfers vertonen de stijgende lijn zoals wij die vorig jaar bij de vaststelling 2011 aan de directie van Forum hebben gevraagd. De capaciteit van het gebouw kent echter zijn beperking wat betreft de verdien capaciteit. Dat is ook in 2011 bij de rapportage vermeld. De kosten 2012 zijn in lijn met de voor 2012 opgestelde begroting. Wel is de grens van de mogelijkheden in het gebouw op Hereplein bereikt, qua exploitatie en verdienmogelijkheden

Wij concluderen tevens dat de Forumorganisatie wel in lijn met onze opdracht heeft gewerkt, maar dat de resultaten vooral op het organisatorische vlak (de bestuurlijke constructie) en op gebied van toekomstige programmering en het daaraan gekoppelde draagvlak tot onvoldoende zichtbaar resultaat hebben geleid. Dit heeft inmiddels tot organisatorische aanpassingen in de directie van het Forum geleid. De interim directeur heeft inmiddels van ons de opdracht gekregen om een advies op hoofdlijnen te ontwerpen over de toekomstige invulling van het Forum en de activiteiten in Forumverband tot de opening. Dit advies zal hij presenteren aan ons College op 25 juni.

Wanneer wij dit advies overnemen zal een en ander op 3 juli aan de pers en belangstellende leden van uw raad worden gepresenteerd. In september zal uw raad zich er formeel over buigen en input kunnen leveren. Gedurende de zomermaanden zullen er ook ideeën uit de stad worden opgehaald door middel van onder andere de website watwiljijmethetforum.nl. Aan het einde van dit traject zullen alle ideeën worden uitgewerkt in een Countourennota. Deze zal ter goedkeuring aan uw raad worden voorgelegd in november, gelijktijdig met de Grex.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

03 APR 2013

31/04/2013

GRO NINGER FO RUM

College van Burgemeester en
Wethouders van de gemeente Groningen
Postbus 268
9700 AG GRONINGEN

DATUM 3 april 2013
ONDERWERP Jaarverslag Groninger Forum 2012
REFERENTIE FIN 10-13.80 - AM/s

Geacht College,

Graag presenteren wij u hierbij het jaarverslag 2012 van de Stichting Groninger Forum.
Dit jaarverslag geeft een goede kijk in de verdere opbouw en ontwikkeling van de organisatie van het
Groninger Forum, de voortgang van de bouw en de programmering.

Mocht u nog vragen hebben, dan kunt u zich richten tot ondergetekende. Bereikbaar via de mail:
a.meuleman@groningerforum.nl.

Met vriendelijke groet,

Annelies Meuleman,
Zakelijk leider

Postbus 780
9700 AT Groningen
Oude Boteringestraat 18
9712 GH Groningen

+31 (0)50 368 36 55

info@groningerforum.nl
www.groningerforum.nl

KvK Groningen 01123587

FORUM IMAGES

Postbus/PO Box 41114
9701 CC Groningen
Hereplein 73
9711 GD Groningen
The Netherlands

+31 (0)50 313 68 97

info@forumimages.nl
www.forumimages.nl

Groningse Film
Onderneming (G.F.O. bv)
KvK Groningen
02033337
btw.val.tva.nl
004183460.B.01

GRO NING FO RUM

JAARVERSLAG 2012
STICHTING
GRONINGER
FORUM

THE
LIBRARY
OF THE
MUSEUM OF
ART AND
ARCHITECTURE
CORNELL UNIVERSITY
Ithaca, N.Y.

JAARVERSLAG 2012 - STICHTING GRONINGER FORUM

Voorwoord	4
Organisatie	6
Bouw	8
Programmering	11
Eenmalige activiteiten en projecten	11
Doorlopende programmering	14
ForumDwarsdiep	14
Filmprogrammering	15
ForumDuurzaam	18
Het Verhaal van Groningen	18
ForumMedialab	18
Communicatie & Marketing	21
Financiën	22
Verhuur	24
Educatie	26
Facts & figures	27

VOORWOORD

Geen woord is in 2012 meer van toepassing op het Groninger Forum dan 'omslag'. Door het goede resultaat van de aanbestedingsprocedure is het nu zeker dat het Groninger Forum er komt. Na de evaluatie van de aanbiedingen en het verstrijken van de bezwaarperiode, is de aannemer in september begonnen met de bouwvoorbereidingen. Het graven van de eerste diepwand hebben we uitgebreid met elkaar gevierd. Maar dat is niet de enige reden tot juichen, we mogen ook stijgende bezoekersaantallen noteren en hebben het jaar financieel beter afgesloten dan is begroot.

Het was ook een jaar van omslagen in de organisatie. De gemeenteraad heeft bepaald wat de definitieve contouren van de uiteindelijke Forumorganisatie zijn en de datum, 1 januari 2015, waarop deze moet staan. Een eerste belangrijke stap in die richting is al gezet: Stichting Liga 68 is met ingang van 2013 opgegaan in het Forum. Ook met de andere partners worden nu snel vorderingen gemaakt. De vaak al hechte samenwerkingen op de werkvloer, worden nu ook organisatorisch onderbouwd en geborgd.

De benoeming van een volledige Raad van Toezicht met door elk van de 'founding fathers' (Forumpartners) een voorgedragen kandidaat en Hans Alders als voorzitter, is een andere belangrijke organisatorische ontwikkeling. Verder zijn we verheugd dat de directie is uitgebreid met Thom Verheul als intendant. Hij gaat zich vooral bezighouden met de programmering en het verbreden van het draagvlak. Bas van Kampen blijft als algemeen directeur eindverantwoordelijk. Hun portefeuillevindeling is verderop in dit verslag nader gepreciseerd.

In het kader van de ontwikkelingen richting 2015 heeft de gemeente een programma van eisen opgesteld, dat dient als een handvat voor onze meerjarenplannen. Dit programma met de status 'comply or explain', bevat de verwachtingen die de gemeente heeft van het Forum. Hoe het Forum hier inhoud aan geeft, blijft – in de traditie van Thorbecke – de taak van de stichting zelf. Het meerjarenplan 2013-2015 is langs de lijnen van dit programma tot stand gekomen en vertaald in een gedetailleerd spoorboekje.

Zoals eerder al gezegd is, mogen we stijgende bezoekersaantallen noteren. Deze stijging is voor wat betreft de filmprogrammering zelfs significant sterker dan het landelijk gemiddelde. Verder constateren we een duidelijke toename van de bezoekersaantallen voor debatten en evenementen, en neemt de verhuur en het aantal congresactiviteiten toe. Ook de horeca lijkt de eerste vruchten te plukken van de veranderingen die we in de loop van het boekjaar hebben doorgevoerd.

Maar dat wil niet zeggen dat alles al onder controle is. We zijn er nog lang niet. Het Groninger Forum is een nieuw concept in turbulente economische en politieke tijden, in een gebouw dat nog niet bestaat. Het is begrijpelijk dat er kritische blikken zijn in de richting van een dergelijk, spraakmakend project. We zullen veel aandacht moeten besteden aan het wegnemen van deze zorgen.

De komende tijd gaan we de zakelijke en inhoudelijke invulling van het Groninger-Forumproject wederom onder de loep nemen. We zullen tal van activiteiten ontwikkelen om de inhoudelijke dialoog met de stad te voeren. Op die manier willen we Groningers betrekken bij de voorbereidingen voor het gedeelte van het Forum dat straks zal functioneren als 'de huiskamer van Groningen'.

Daarmee zijn de uitdagingen voor het komende jaar duidelijk. We zullen een breed scala aan voorlichtende en stimulerende activiteiten ontwikkelen om daarmee te proberen het draagvlak voor het Forum blijvend te vergroten. Daarnaast gaan we de programmering zo inrichten dat we nóg beter laten zien op wat voor manier we op weg zijn naar het 'grote' Forum. We zullen het plan van eisen steeds verder verfijnen, maar vooral ook goed luisteren naar iedereen die de moeite neemt zijn of haar inzichten met ons te delen, zodat er straks een Forum staat dat optimaal kan functioneren.

Er moet voor sommige Groningers nog veel veranderen voordat ze het Forum in hun hart sluiten. Misschien zal dat pas gebeuren als we in het gebouw kunnen laten zien hoe waardevol het Forum is voor stad en provincie. Iedereen die ons al in dit idee steunt, willen we van harte bedanken.

Ten slotte: bij het ter perse gaan van dit jaarverslag is het bekend geworden dat Bas van Kampen zijn functie zal neerleggen. Zijn taak als kwartiermaker zit erop. Hij sluit af met een mooi jaar en in de overtuiging dat het, na zes zeer (in)spannende jaren, tijd is om het stokje over te dragen.

Bas van Kampen en Thom Verheul
Directie Groninger Forum

ORGANISATIE

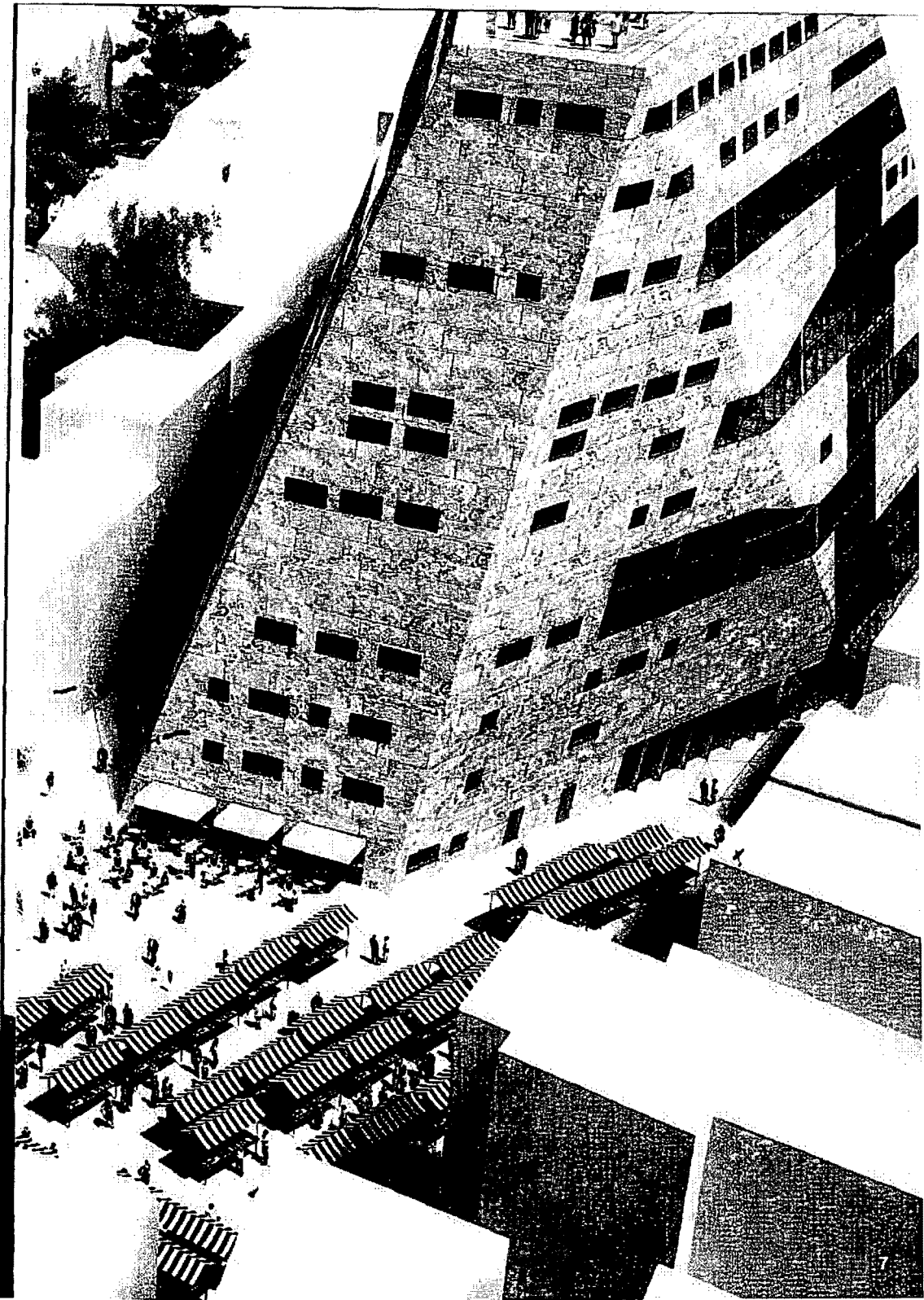
Het Groninger Forum wil zijn organisatie verder opbouwen en ontwikkelen. De projectorganisatie is indertijd gestart met een klein aantal mensen en in de loop der jaren verder gegroeid. Op dit moment zit de organisatie midden in de pioniersfase. Door verdere organisatiegroei vraagt coördinatie en beheer de nodige aandacht. Het vastleggen van procedures en spelregels is daarbij onontbeerlijk.

De komende vijf jaar zal de organisatie zich steeds verder ontwikkelen en zullen de partners stapsgewijs integreren in het Groninger Forum. De organisatieontwikkeling en -groei vereisen een heldere structuur met een adequaat sturingsconcept. De huidige vorming van een heldere interne organisatie moet leiden tot een logische en efficiënte inrichting.

Deze efficiëntiewinst moet resulteren in een beter publieksbereik en hogere eigen inkomsten. Tegelijkertijd moet deze winst meer capaciteit vrijmaken voor het uitvoeren van extern gefinancierde projecten.

WAT VERANDERDE ER AFGELOPEN JAAR?

- Medio 2012 is Thom Verheul als intendant aangetrokken. Naast de sturing op de programmering houdt hij zich ook bezig met de ontwikkeling van draagvlak voor het Groninger Forum.
- De Raad van Toezicht is uitgebreid met vier leden die zijn voorgedragen door Stichting Liga 68, de Groninger Archieven, het Groninger Museum en Biblionet: Otto Wassenaar (namens Stichting Liga 68), Leendert Klaassen (namens de Groninger Archieven), Maarten Duijvendak (namens het Groninger Museum) en Pim van Klink (namens Biblionet Groningen). Voorzitter is Hans Alders.
- Voor de thema's organisatieopbouw en -ontwikkeling, financiën, programmering, commerciële activiteiten, marketing en communicatie, externe partijen, bijzondere momenten en gebouw is een meerjarenplanning gemaakt, het zogeheten spoorboekje. Het spoorboekje is opgesteld in samenhang met het Programma van eisen van de gemeente Groningen.
- Om de interne processen efficiënt en effectief op elkaar af te stemmen is bij de administratieve processen gestart met een Lean-traject (procesverbetering). Alle processen zijn onder de loep genomen en daar waar nodig opnieuw ingericht. Medewerkers zijn in twee bijeenkomsten getraind in de Lean-aanpak.
- Liga 68 is geïntegreerd in het Groninger Forum. Met ingang van 1 januari 2013 zijn de medewerkers van Liga 68 opgenomen in de organisatie van het Groninger Forum.
- Eind 2012 is de interne organisatie verder vormgegeven in een adequaat sturingsconcept met een heldere besluit- en overlegstructuur. De leidinggevende van de Centrale Bibliotheek Groningen zit structureel bij het managementoverleg van het Groninger Forum.

BOUW

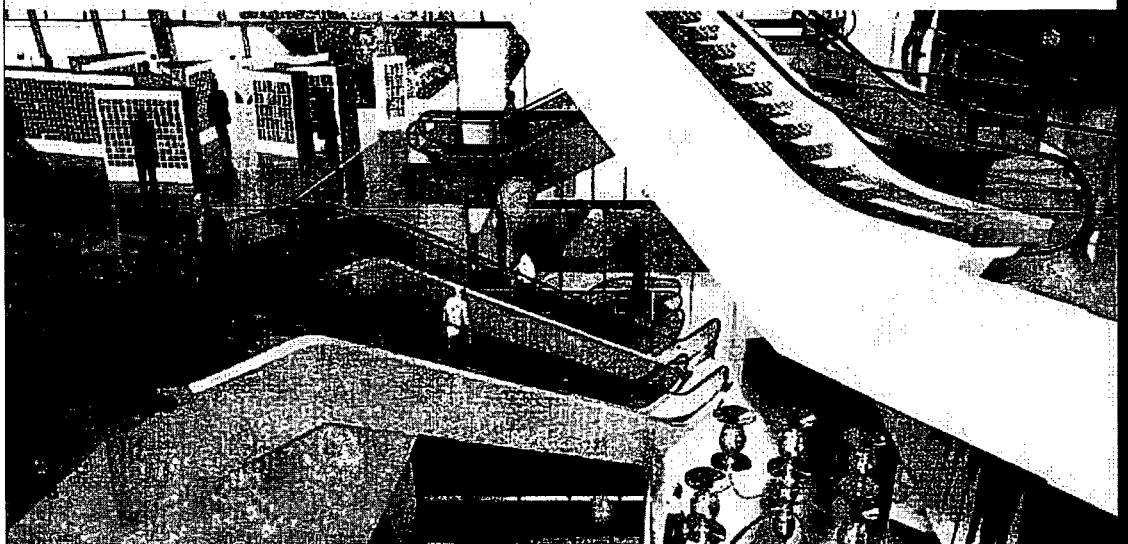
Begin januari 2012 heeft de dienst ROEZ van de Gemeente Groningen de aanbestedingsstukken naar de aannemers gestuurd. Het slooptempo werd opgevoerd om snel te kunnen starten met de bouw. Het Groninger Forum verdiepte zich ondertussen in het Building Information Modelling (BIM) systeem, waarmee de bouwtekeningen van het Forum zijn getekend.

In mei bleek aannemer BAM Noord-Nederland de beste keus, waarna de gunning aan dat bedrijf plaatsvond. De sloop en de archeologische werkzaamheden waren toen al vrijwel afgrond en vlak voor de zomervakantie was het bouwterrein beschikbaar voor de aannemer. Die is vervolgens direct met grote voortvarendheid aan de slag gegaan, waardoor op 31 oktober de eerst damwand geslagen kon worden. In de maanden november en december is de damwand voor de parkeergarage afgebouwd.

De rode draad van de werkzaamheden in 2012 vormde de ontwikkeling van het inrichtingsplan voor het Groninger Forum. Daarvoor werden werkgroepen gevormd voor de uitwerking van bijvoorbeeld logistieke processen voor horeca, boeken en programmering. Van maart tot en met juni werd onderzocht of het Stripmuseum ook in het Forum kan worden gehuisvest. Met de dienst OCSW werden concepten voor onderhoud onderzocht.

In de periode mei tot en met juli werd intensief gewerkt aan een mogelijke bijdrage voor de Floriade van 2022 in Groningen en werd de Floriade in Venlo bezocht.

Gedurende het jaar is verder onderzoek gepleegd naar de haalbaarheid van een ambitieus lichtweringsplan. Een onderzoek op glasbreuk is in december nog in uitvoering. De contacten met fabrikanten en onderzoekscentra als Holst Instituut en TNO zijn gelegd. Op het gebied van duurzaamheid zijn samen met OCSW gesprekken gevoerd

over het winnen van mineralen uit urine, ter aanvulling op de waterloze urinoirs. Deze winning zou moeten plaatsvinden in samenwerking met Waterschap Hunze en Aa en adviesbureau Wetsus uit Leeuwarden. Met adviesbureau Tauw uit Deventer werden met OCSW verdere mogelijke duurzaamheidsmaatregelen verkend. Dit heeft niet geleid tot nieuwe initiatieven. De duurzaamheidsambities zijn door intensief lobbywerk verder uitgewerkt tot concrete plannen voor de financiering, zodat de dienst ROEZ een besluit kan nemen.

In september werd door adviseur Twynstra Gudde het gegevensbehoefteschema aangekondigd. In dit schema zou het Groninger Forum kunnen zien wanneer zij welke informatie moet aanreiken. In december werd de definitieve versie van dit schema door de aannemer afgegeven.

In 2012 werd ook een studiebezoek gebracht aan diverse beurzen op het gebied van bouw, beveiliging en media. Daarnaast werden het Ars Electronica festival in Linz, het CCCB in Barcelona, Light & Building in Frankfurt en het lichtmuseum in Unna bezocht. In Nederland werd De Nieuwe Kolk in Assen, het Asser Museum, het Belastingmuseum in Rotterdam, Bibliotheken Kroneburg Arnhem en De Boekenberg in Spijkenisse bezocht. Van deze bezoeken zijn terugkoppelingen gedaan naar de betreffende medewerkers. De ontwerpen en bevindingen zijn beoordeeld en in afweging genomen voor het Groninger Forum.

**GRO
NINGER**

**GRONINGER
NACHT VAN DE
GESCHIEDENIS**

Ad van Liempt, Hans Goedkoop, Rutger Bregman en Lebbis
Do 11 okt 2012, 20.00 - 01.00 uur. ForumImages, Groningen

www.groningerforum.nl

PROGRAMMERING EENMALIGE ACTIVITEITEN EN PROJECTEN

Sofia's wereld

In nauwe samenwerking met het Grand Theatre en de Groningse synagoge brachten we in april de activiteitenreeks Sofia's Wereld. Aanleiding was een toneelstuk van de Israëlische groep Galilee Multicultural Theater over Sofia Asscher, een van origine Groningse jodin, die in de onderduik in Nederland tekeningen maakte om maar niet aan de oorlog te hoeven denken. Haar kleindochter maakte op basis van die tekeningen een toneelstuk. In de synagoge was een tentoonstelling gewijd aan de familie Asscher en we ontwikkelden een app, bedoeld voor Groningse leerlingen om een wandeling te maken door de Folkingestraat en meer te leren over het verdwenen joodse leven in Groningen.

NewsNight

Samen met Het Genootschap Groninger Persprijs stond het Groninger Forum voor de derde keer stil bij de kwaliteit en toekomst van de noordelijke pers. Met columns, analyses van de Groningse journalistieke producties en uiteraard de uitreiking van de Groninger Persprijs. Als speciale gast was de Zwitserse journalist en programmamaker Jacob Berger aanwezig. Naast een inspirerende presentatie gaf hij een workshop aan Groningse journalisten en studenten.

De Nacht van Kunst en Wetenschap

ForumImages was opnieuw het toneel van de avondvullende talkshow De Wetenschap Draait Door. De presentatie was in handen van Menno Bentveld. Aan bod kwamen cyborgs, spreekuuzwormen, dans en Alzheimer, choquerende kunst en de vraag waarom we sommige muziek mooi vinden en andere muziek herrie. Te gast waren onder anderen de kunstenares Tinkebell, Charlotte Hemelrijk, cyborg Neil Harbisson en Ronald Hünneke.

Uitslagenavond Tweedekamerverkiezingen

Uiteraard stond het Groninger Forum uitgebreid stil bij de verkiezingen voor de Tweede Kamer. Met een groot debat ('Voorbij de soundbite') met de ideologen van een groot aantal partijen, in samenwerking met het Dagblad van het Noorden. Op de avond van 12 september was ForumImages het Groningse centrum van de verkiezingen en uitslagen. Met veel analyses en met de burgemeester en de commissaris van de Koningin die als eersten de uitslagen van de Groninger gemeenten presenteren.

Groninger Nacht van de Geschiedenis

Voor de derde keer een drukke en gezellige avond en nacht vol geschiedenis. Met Hans Goedkoop, Ad van Liempt, cabaret van Lebbis, Rutger Bregman, CSI Delft, Bonifatius de musical en vele andere hoogtepunten. In meerdere zalen en opnieuw in samenwerking met studievereniging Ubbo Emmius. Uitverkocht.

**GRO
NINGER**

ELECTION NIGHT

Avond rond de Amerikaanse verkiezingen met o.a. Frans Verhagen, Doeko Bosscher, Elmer Sterken, Annemarie Walter, Wil Verhoeven, Han ten Broeke en Jonathan Key.

Dinsdag 6 november, 21.00 uur, ForumImages, Groningen

Kinderboekenweek

Onder het motto *Hallo Wereld!* bedachten de Bibliotheek Groningen en het Kunsten-centrum een kinderboekenweekprogramma voor alle kinderen uit de stad en uit Haren. Het hoogtepunt van de week was, ondertussen traditiegetrouw, het Kinderboek 'En Bal'. 120 kinderen vanaf zes jaar en enkele volwassen beleefden in ForumImages een spectaculaire reis naar verre landen en maakten kennis met andere culturen.

Election Night USA

Vooraf veel studenten zagen Obama in ForumImages de verkiezingen winnen. Het publiek kreeg tot 5 uur 's ochtends lezingen, optredens, cabaret, toneel, film, cheerleaders, een ontbijt en uiteraard veel uitslagen voorgeschoteld. Bijzondere gast was een oud-gevangene van Guantanamo Bay. Een samenwerking met studentenverenigingen EPU en SIB. Uitverkocht.

Mijn Broer Arnold

De Groningse zanger en componist Arnold Veeman stond centraal in de prachtige documentaire *Mijn Broer Arnold*. De film ging in ForumImages in première. In een talkshow onder leiding van Cunera van Selm stonden muziek, Groningen en Suriname centraal. Met als bijzondere gast de Surinaamse zangeres Patricia van Daal. Een samenwerking met het Huis van de Groninger Cultuur. Uitverkocht.

Celluloid

Het Groninger Forum stond met de theatervoorstelling *Celluloid*, een filmprogramma en een kleine filmmarkt stil bij het afscheid van de analoge filmvertoning.

Forumflitsdebatten

We probeerden vier keer een debat over een erg actueel onderwerp op touw te zetten. Ondanks een samenwerking met het Dagblad van het Noorden, die het debat af en toe aankaartten in de eigen kolommen, lukte het niet om veel volk op de been te brengen. We ondernemen een nieuwe poging voor hyperactueel debat in de talkshows die we samen met OOG gaan ontwikkelen.

Dossier Het Beloofde Land

Samen met de Stichting Groningen Jabalya en Een Ander Joods Geluid maakten we paar jaar geleden de afspraak om regelmatig stil te staan bij goed nieuws en goede films over en uit Israël en Palestina. De avonden die we organiseerden kwamen qua publieke belangstelling niet goed uit de verf. Als slotoffensief bedachten we een maand waarin we een tentoonstelling, een debat en een toneelstuk programmeerden. De tentoonstelling van Gate 48 (*Breaking the Silence*, over Israëlische dienstplichtigen op de Westelijke Jordaanoever) trok weinig mensen. Het toneelstuk (*Mijn naam is Rachel Corry* van Laura van Dolron) evenmin. Het debat over de Nederlandse band met Israël werd beter bezocht, maar was inhoudelijk niet om over naar huis te schrijven. We besloten dat we onze experimenteerlust beter op andere hete hangijzers kunnen richten.

16 miljoen bondscoaches

Viak voor het EK organiseerden we een discussieavond over de opstelling van het Nederlands Elftal. Vier mannen, waaronder Henk Spaan en Henk Mulder, praatten honderd uit over totaalvoetbal en de 'dubbele zes' onder leiding van de goed ingevoerde Gunera van Selm. Ondank dat het misschien minder druk was dan gehoopt, werd het een leuke avond, zelf voor niet-voetbalfans.

Groningse Nacht van de Filosofie

De Groningse Nacht van de Filosofie was al weken van tevoren uitverkocht. De samenwerking met Studium Generale en de faculteit Wijsbegeerte leidde tot een spannend programma met onder anderen Bert Keizer, Coen Simon en Ton Derksen. In drie zalen en in de foyers waren interviews, lezingen, filosofische goocheltrucs en verrassende beschouwingen op onder andere Boer Zoekt Vrouw en Dexter te volgen. Uitverkocht.

DOORLOPENDE PROGRAMMERING

ForumDwarsdiep

Het Groninger-Forumonderdeel ForumDwarsdiep programmeerde in 2012 een flink aantal debatten. Dat leverde mooie avonden op, met discussies over Het Nieuwe Werken (i.s.m. Dagblad van het Noorden), Eigentijds Idealisme (i.s.m. Groninger Kerken), Ontwikkelingssamenwerking, 'de BV ik' en de Economie. Op al deze avonden was de zaal terecht (veel) te klein.

Dwarse Boeken

In 2012 kwam aan de reeks Dwarse Boeken een eind. We merkten dat de vlag Dwarse Boeken bij het publiek de indruk wekt, dat je alleen vruchtbaar mee kon discussiëren als je het boek had gelezen. Deze misvatting drukte de opkomstcijfers van veel debatten. Bovendien stapte de bibliotheek uit de samenwerking. Publicaties die aanleiding zijn voor een debat, gaan in het vervolg wat lossen van de uitgave in kwestie in de markt gezet worden. Desondanks vielen er in 2012 wel een aantal succesvolle bijeenkomsten te noteren die een boek als uitgangspunt hadden. We huisvestten bekende namen als Theodore Dalrymple (Andermans Rotzooi), Dick Swaab (Wij zijn ons brein), Siebe Schaap (Het rancuneuze gif), Louise Fresco (Hamburgers in het paradijs), Wim de Jong. (Man. 50). Met uitzondering van de laatstgenoemde (expliciet een Dwars Boek) verliepen de avonden meer dan voortreffelijk en was de publieke belangstelling zeer goed.

Dwarse Films

Dwarse Films zijn documentaires en films die roepen om een inhoudelijk nagesprek omdat de onderwerpskeuze of de benadering van de regisseur controversieel is. In 2012 hebben we nog meer geëxperimenteerd met Dwarse Films en doelgroepen bediend die nog niet tot ons reguliere publiek behoren. Dat laatste lukte vooral goed door middel van samenwerkingen met Lentis, de Groninger Kredietbank en de MJD.

Titels in 2012: Angst (Michiel van Erp, Nederland, 2009), Iedereen depressief? (Tjarda Hoekstra et al., Nederland, 2010), Heart of Jenin (Marcus Vetter, Duitsland, 2011), Bitter Seeds i.s.m. Oxfam Novib en IDFA (Micha X. Peled, VS, 2011), Pink Ribbons (Léa Pool, Canada, 2011), Snackbar (Meral Uslu, Nederland 2012), De rekening van Cate-lijne (Goul en Sylman, Nederland, 2012), Confessions of An Eco-terrorist (Peter Brown, VS, 2010), Gesneuveld (Robert Oey, Nederland, 2012) en een avond over pesten, met fragmenten van Bluebird (Mijke de Jong, 2004).

Hotdocs

In de serie Hotdocs in ForumImages vertonen we opzienbarende, nieuwe documentaires. Deze serie bestaat vooral uit publiekslievelingen van toonaangevende internationale festivals als het IDFA, Sundance, SXSW en Hot Docs; een deel ervan wordt speciaal geïmporteerd.

Vertoond in 2012: I am a woman now (Michiel van Erp, Nederland, 2011), Kumare (Vikram Gandhi, VS, 2011), The Island President (Jon Shenk, VS, 2011), Vivan Las Antipodas! van Viktor Kossakovsky (hoofdgast IDFA 2012), Give up Tomorrow (Michael Collins, VS, 2011) en The Strawberry Tree. In november was El Gusto de documentaire in het CinéPremiere festival.

Een hoogtepunt: op dinsdag 8 mei organiseerde het Groninger Forum een vertoning + concert: El Sonido del Bandoneon (Jiska Rickels, Nederland, 2011). Na afloop van de documentaire gaf Carel Kraayenhof samen met pianist Juan Pablo Dobal een optreden.

FILMPROGRAMMERING

In 2012 steeg het aantal filmbezoeken in ForumImages met 20.000 entrees, in totaal vielen er 96.000 bezoekers te noteren. Dit bezoekersaantal is te vergelijken met een goed bioscoopjaar van Images aan de Poelestraat. Filmhuizen in Nederland zagen hun bezoekersaantallen gemiddeld stijgen met twintig procent, maar ForumImages overtrof deze landelijke stijging.

De publiekslievelingen

Een van de oorzaken van de grote stijging in bezoekersaantallen was het enorme succes van de film Intouchables (Nakache & Toledano, Frankrijk, 2011). Deze feelgood-film over de merkwaardige verstandhouding tussen een blanke, volledige verlamde aristocraat en zijn zwarte, pas uit de gevangenis vrijgekomen persoonlijke verzorger, was landelijk de op één na best bezochte film van het jaar en trok maar liefst 12.000 bezoekers naar ForumImages.

De dramafilms Jagten (Thomas Vinterberg, Denemarken, 2012), over een kleuterleider die ten onrechte van seksueel misbruik beschuldigd wordt, en Gouden Palm- en Oscarwinnaar Amour (Michael Haneke, 2012, Oostenrijk/Frankrijk/Duitsland), over een bejaarde man die ondanks de aftakeling van zijn vrouw de zorg voor haar volledig op zich wil blijven nemen, haalden prachtige bezoekersaantallen. Dit kwam mede doordat ze exclusief in ForumImages te zien waren. Jagten en Amour trokken in 2012 respectievelijk 5800 en 4800 bezoekers.

Premières

Het aantal landelijke premières in ForumImages nam enigszins af van 68 naar 64 titels. Deze geringe afname werd mede veroorzaakt door de langere looptijd van de premières. Het rendement van de vertoonde films werd hierdoor verhoogd.

Festivals en specials

Ciné-Club en het festival Ciné Premières (samenwerkingen met het Institut Français), het IFFRiG en Hotdocs zijn mooie voorbeelden van de speciale filmprogramma's die in de loop van het jaar te zien waren. Thérèse Desqueyroux (Claude Miller, 2012, Frankrijk), was de best bezochte film van Ciné Premières 2012 en is in 2013 Nederlandse-premièrefilm in ForumImages. Histórias que só existem quando lembradas (Julia Murat, 2011, Argentinië/Brazilië) verdient als grote publieksfavoriet van het IFFR een speciale vermelding. Ook de serie Hotdocs kende successen, vooral Vivan Las Antipodas! (Victor Kossakovsky, 2011) zorgde voor een bomvolle zaal.

ForumFilm+

Er waren ook filmvoorstellingen te zien die gepaard gingen met een nabespreking. De Groningse zanger en componist Arnold Veeman stond centraal in de documentaire Mijn Broer Arnold (Piet Hein van der Hoek, 2012, Nederland). De film ging in ForumImages in première. Dit evenement met een aansluitende talkshow was uitverkocht. De documentairereeks Dwarse films zorgde ook voor goedbezochte voorstellingen. Bij Boek & film wordt de vertoning voorafgegaan door een inleiding van filmjournalist Harry Peters, die gespecialiseerd is in de combinatie film en literatuur. Het hierboven genoemde Thérèse Desqueyroux zal bijvoorbeeld besproken worden in 2013.

Jeugd- en kinderfilms

Voor de jeugd programmeerden we onder andere het Fantastisch Kinderfilm Festival en Cinekid, maar ook meer losse kinderfilms in vergelijking met andere jaren. Deze losse filmvertoningen werden minder goed bezocht dan de festivals. Een uitzondering hierop is het gelauwerde en goedbezochte Kauwboy (Boudewijn Koole, 2012, Nederland), een landelijke succesfilm die exclusief vertoond kon worden in ForumImages. In 2013 zal kritisch gekeken worden naar de programmering van losse films, vooral omdat de kinderfestivals wel uitermate goed bezocht werden.

De in het vorige jaarverslag aangekondigde commerciële programmering heeft positief uitgewerkt, zonder dat er echt concessies zijn gedaan aan de inhoud. Combinatie-activiteiten als Cinemadiner, Hotdocs en Dwarse film hebben zich positief ontwikkeld. In 2013 zullen we deze initiatieven proberen uit te breiden. In 2013 zal in het voorjaar bijvoorbeeld van start worden gegaan met een gay-cinemaprogrammering en in het najaar wordt een maandelijkse voorpremière-filmclub toegevoegd aan het programma.

In de (online)bijlage is een volledig overzicht te zien van onze filmprogrammering.

800
RESEARCH

DOCE BEMAN / EM HOOGLEERAAR NEUROLOGIE
HESMAN VAN PRANS EN HOOGLEERAAR PSYCHATRIE
BASC MUSEUM HOOGLEERAAR COGNITIE/KGROEIE

COLLOW
ASMA TER BETERE THOUW
1411
GANG WAGERS DEBATLEIDING

FORUMDUURZAAM

ForumDuurzaam is de nieuwste tak van de Groninger Forum. Met ingang van 2012 heeft de gemeente ons gevraagd de taken van het duurzaamheidscentrum over te nemen. ForumDuurzaam wil een bijdrage leveren aan het bereiken van een duurzame samenleving. Dat doen we door het aanbieden van informatie, het stimuleren van discussie over duurzaam gedrag en het versterken van het duurzaamheidsnetwerk in Noord-Nederland.

Hiervoor is in 2012 een begin gemaakt met het bouwen van een website. Ons netwerk is gegroeid, mede door de activiteiten die we hebben ondernomen. Onze vaste partner de bibliotheek, werd uitgeroepen tot de duurzaamste van Nederland. Zo waren we co-organisator van de verkiezing van de Groenste Groninger, uitgereikt op 12-12-12 en we organiseerden een mooi programma over duurzaam voedsel rondom de Dag van de Duurzaamheid. In het voorjaar was er veel te doen rond het thema afval, dit organiseerden we in samenwerking met veel partners. We programmeerden films over de No impact man en over windmolens aan de oostkust van de VS. We trokken daarbij veel publiek.

HET VERHAAL VAN GRONINGEN

Sinds 2010 is het Groninger Forum de projectleider van de website www.hetverhaalvangroningen.nl. De website is het digitale podium voor de provinciale erfgoedinstellingen. In 2011 is de website up-to-date gemaakt. In 2012 zijn de laatste kinderziekten eruit gehaald en is de redactie weer geactiveerd.

Tijdens de Dag van de Groninger Geschiedenis was er een tentoonstelling over stut-siekoorn (ribfluweel) te zien in de Groninger Archieven. Ook werd er een modeshow georganiseerd. Tijdens de Nacht van de Geschiedenis werd door middel van een interview aandacht besteed aan verzetsvrouwen in de oorlog.

Om de site meer onder de aandacht te brengen zijn er ansichtkaarten gemaakt. In overleg met Marketing Groningen wordt daarnaast een viertal mobiele apps ontwikkeld, waardoor erfgoedroutes beschikbaar komen. Ten slotte is veel aandacht besteed aan de toekomstmogelijkheden voor de site. De Provincie moet op korte termijn beslissen wat er met de website gaat gebeuren.

FORUMMEDIALAB

ForumMedialab is een publieksgericht Medialab, waar de relatie gelegd wordt tussen nieuwe media, beeldcultuur, actualiteit en maatschappij. Vraagstukken of thema's uit de e-cultuur worden vertaald naar een brede doelgroep. Het maakt hiermee nieuwe media toegankelijk én relevant voor jong en oud, voor amateurs en professionals in Groningen en daarbuiten.

Hiervoor organiseerde het Medialab in 2012, zoveel mogelijk in samenwerking met andere partijen, media-evenementen en projecten zoals de ForumMediaClub (voorheen ForumMediaVibes) of participeerde het in festivals of andere multidisciplinaire projecten.

FORUMMEDIACLUB

E-cultuur in al zijn verschijningsvormen stond ook in 2012 weer centraal op de avonden die onder de noemer ForumMediaVibes (en later ForumMediaClub) zijn georganiseerd. Eens per kwartaal was zaal 2 in Forumimages de plek om je hart op te halen aan de laatste ontwikkelingen en showcases uit de wereld van clips, apps, games, mediakunst, AV-apparatuur, reclame en marketing. Met steeds een wisselend thema als rode draad, werden kunstenaars, wetenschappers en ontwikkelaars uitgenodigd hun project of product te presenteren. Het publiek werd zelf ook uitgenodigd zich te storten op installaties en games.

Met de januari-editie over Music & New Media sloten we aan bij het muziekfestival Eurosonic/Noorderslag, waarbij sprekers en performers als Eboman, Anouk Wipprecht, maar ook VPRO's 3voor12 en Poparchief Groningen kwamen vertellen over onder andere sampling, interactieve kleding voor popartiesten en de nieuwste interactieve websites.

Een iPad-spel voor varkens, gamende chirurgen en een nieuw Wii-spel voor blinde kinderen waren onderwerpen op de editie '(Serious) Gaming' in maart. Diverse projecten lieten zien hoe games en gametechnieken (kunnen) worden gebruikt voor meer dan alleen maar vermaak.

Met een iets aangepaste formule en een veranderde redactie zijn we in het najaar verder gegaan onder de naam 'ForumMediaClub'. Dit resulteerde in de zeer succesvolle avond 'Me and my Smartphone', waarin onze haat-liefde relatie met de smartphone en het internet centraal stond. Over smartphone addiction, Intieme technologie, Quantified Self, maar ook over kunstenaarsprojecten van internationale gasten als Julian Oliver en Blast Theory.

Het bezoek van Blast Theory aan de ForumMediaClub was aanleiding voor een bijzonder samenwerkingsproject met de Rijksuniversiteit Groningen (studierichtingen Kunst, Cultuur, & Media en Kunstgeschiedenis) en de Hanzehogeschool (Academie Minerva/FMI-Masters), waarbij Matt Adams voor de masteropleidingen een meerdaags gastdoctorschap en een workshop heeft verzorgd.

De ForumMediaClub blijkt een succesvol concept en staat als vaste activiteit drie-maandelijks op de agenda van het Groninger Forum, waarbij we zoveel mogelijk extra activiteiten als workshops of masterclasses willen organiseren.

IFFRIG

Als onderdeel van het Internationaal Filmfestival Rotterdam in Groningen heeft het ForumMedialab meerdere interactieve installaties ontwikkeld voor zaal 2. Onder andere een posterslider waarmee gebladerd kon worden door de gedigitaliseerde postercollectie van het festival.

CREW - C.A.P.E

Als onderdeel van een samenwerking met het Groningse kunstopodium Sign, was ForumImages een van de locaties voor de performances van CREW, een Brussels collectief dat zich beweegt op de grens van kunst en wetenschap, van live-art en nieuwe technologie. C.a.p.e combineert de mogelijkheden van de immersieve technologie met performance, met als resultaat een twintig minuten durende beleving die de bezoeker, dankzij de nieuwste technieken uit de wereld van de cinema, midden in het gefilmde beeld zet en erin laat rondwandelen.

MINIMEDIALAB

Het Reuze-mini Medialab was weer van de partij op Cinekid Groningen. Samen met afdeling Educatie, het Groninger collectief Nou&Herkauw en Cinekid Amsterdam werden in de herfstvakantie in ForumImages allemaal leuke installaties, games en workshops aangeboden, waarvoor zaal 2 werd omgebouwd tot een grote digitale speeltuin. Een aantal van deze installaties was ook aanwezig op het Noorderzonfestival te Groningen.

MAKER FAIRE

Als opstap naar verdergaande samenwerking de komende jaren was het ForumMedialab aanwezig op de tweede editie van de Maker Faire in Groningen. De Maker Faire is het platform voor 'Maker Movement' en verbindt ondernemende en creatieve mensen én organisaties in de samenleving op lokaal en (inter)nationaal niveau. Het is dé plek waar uitvinders van morgen nu al samenkomen en waar mensen zelf van onderaf nieuwe kennis en kunde met elkaar delen.

Naast het ontwikkelen van eigen programma's en projecten, speelde het Medialab een belangrijke rol bij de visuele en technische ondersteuning van alle programmering in ForumImages. In de aanloop naar een festival of evenement was het Medialab verantwoordelijk voor de productie van trailers, leaders en ander promotioneel beeldmateriaal dat te zien was op de NarrowCasting of de website. Tijdens de uitvoering in zaal 2 ondersteunde en/of verrijkte het Medialab een groot deel van de programmering met beeld- en filmfragmenten en bijzondere vormgeving door middel van het WatchOut-projectiesysteem. Ook de (zaal)technische uitvoering werd gecoördineerd en deels uitgevoerd vanuit het Medialab.

ORGANISATIE & ONTWIKKELING

Om aan alle vraag naar met name visuele ondersteuning te kunnen voldoen hebben we in 2012 een stageplaats gecreëerd voor een jonge, enthousiaste vormgever in spé, die veel lopende zaken aankan. Dat werkt goed! Niet alleen werden daarmee de mogelijkheden van het Medialab een beetje 'uitgebreid', ook hadden we op deze manier iets meer ruimte om ons al in 2012 al bezig te gaan houden met de ontwikkeling van een aantal grotere evenementen voor het volgend jaar. Belangrijke events in dit kader zijn het project met de Japanse kunstenaar/vormgever Keiichi Matsuda (in het kader van het TimeShift festival - realisatie mei/juni 2013) en het opzetten en voorbereiden van een groot en ambitieus mapping-/projectiefestival waarin de geschiedenis van Groningen centraal staat: ForumFlashBack - De Verdwenen Poort (oktober 2013).

COMMUNICATIE & MARKETING

We sluiten 2012 af met prachtige bezoekcijfers, iets waar we als afdeling communicatie best trots op zijn. Want het mag gezegd worden: we hebben na een moeizame start in 2010 en 2011 de loop er ingekregen. Forumimages is in twee jaar tijd uitgegroeid tot dé plaats in Groningen voor prachtige arthouse, aansprekende debatten, fascinerende nieuwe media, grootse thema-avonden en meer. Het publiek weet ons te vinden! Daarnaast is met de start van de bouw een relatief rustige periode aangebroken in het corporateverhaal. Met het infocentrum vertellen we het Forumverhaal waarbij de focus meer en meer komt te liggen op inhoud in plaats van gebouw.

ALGEMEEN

De eerste paal in de bouw werd een mooi persmoment. We vierden deze mijlpaal in theatrale setting waarbij alle gasten werden gefêteerd op Groninger mosterdsoep die ter plaatse was opgewarmd in grote ketels boven houtvuur. Voor het informatiecentrum werd een algemene basisfolder ontwikkeld die niet alleen in het Nederlands maar ook in het Engels en Duits werd vertaald en gedrukt. Om bezoekers van het informatiecentrum meer inzicht te geven in de huidige activiteiten van het Forum werd een trailer gemaakt waarin een keur aan Forumprogrammering voorbij komt.

PROGRAMMERING

Voor de communicatie van losse projecten en doorlopende programmering maken we gebruik van een aantal beproefde vaste middelen als een maandelijks programmaboekje, een wekelijkse nieuwsbrief, De Uitloper en de website. Daarnaast worden voor veel activiteiten een flyer en A3-affiche gemaakt die worden verspreid in Groningen en omstreken (in de zogenaamde Inforamarekken en losse verspreiding) en ook worden uitgedeeld of verstuurd naar een specifieke doelgroep. Bovenstaande wordt ondersteund door gerichte doelgroepenbenadering via e-mail, persbenadering etc.

Het maandelijks programmaboekjes werd halverwege het jaar omgevormd naar een (goedkopere en sneller te produceren) vouwfolder met uitgelichte programmering en een maandkalender. Een experiment vanuit de behoefte om programmering van Forumimages te bundelen dat, naar nu blijkt in 2013, stopgezet gaat worden. Het levert te weinig op en kost nog steeds teveel geld. Het gezamenlijke wordt echter nog wel steeds gezocht en benadrukt in de website en nieuwsbrieven.

Sofia's wereld kreeg als groot project een eigen leporello met het gehele programma, banieren en flyers, waarin overigens geprobeerd werd de samenwerking met het Grand Theatre te benadrukken door beide huisstijlen te mixen.

ONTWIKKELEN

In de tweede helft van het jaar maakten we een start met het kritisch tegen het licht houden van de huidige programmacommunicatie-aanpak. In 2013 gaan we hier mee door: website en nieuwsbrief, maar ook inzet van flyers en posters blijven onderhevig aan kritische analyse en contentstrategie met als doel effectiever onze boodschap voor het voetlicht te brengen.

FINANCIËN

De jaarrekening over 2012 de stichting Groninger Forum sluit met een positief geconsolideerd resultaat van € 45.000. De jaarrekening van GFO BV, waarvan Stichting Groninger Forum in 2012 51% van de aandelen had, sluit met een positief resultaat van € 77.000, hiervan valt € 39.000 in het positieve resultaat van het Groninger Forum.

GFO BV

Het jaar 2012 is voor GFO BV, in tegenstelling tot voorgaande jaren, positief afgesloten met een resultaat van € 77.000. Dit positieve resultaat is deels gerealiseerd door een goed resultaat op de film. De horeca en de overige activiteiten waren in 2012 nog niet kostendekkend. Daarnaast moet net als voorgaande jaren worden geconstateerd dat, wanneer alle werkelijke kosten zouden worden toegerekend aan de GFO BV, zoals ook afschrijvingslasten, een positief resultaat niet mogelijk is. Als zelfstandige entiteit zou GFO BV niet kostendekkend kunnen werken, met name door de hoge lasten die het gebouw met zich meebrengt.

Zoals ook al in de inleiding is vermeld, nemen de bezoekersaantallen voor film toe, constateren we een toename in bezoekersaantallen voor debatten en evenementen, en neemt de verhuur en het aantal congresactiviteiten toe. Ook de horeca lijkt de eerste vruchten te plukken van de veranderingen die we in de loop van 2012 hebben doorgevoerd.

STICHTING GRONINGER FORUM

Het resultaat van het Groninger Forum wordt incidenteel negatief beïnvloed doordat in 2012 een voorziening van €300.000 moest worden opgenomen voor de verwachte kosten van de opening van het gebouw. In 2012 werd in het Programma van Eisen van de gemeente Groningen duidelijk dat de stichting zelf moet zorgen voor de openingsactiviteiten en de financiering. De exploitatie biedt in de komende jaren hiervoor geen ruimte. Aangezien het als verplichting in het PvE is opgenomen, was het Forum genoodzaakt hiervoor een voorziening te treffen.

Op deze incidentele tegenvaller na, heeft het Groninger Forum financieel een goed jaar achter de rug. De subsidieopbrengsten lagen in lijn met de begroting. Vanaf 2013 indexeert de gemeente Groningen de subsidie vooralsnog niet. De personeelskosten, totaal € 958.000, vertonen een stijging van € 100.000, dit is in lijn met de begroting. De overige algemene beheerslasten bleven achter bij de begroting, door de bedrijfsvoering zo effectief mogelijk uit te voeren. De kosten voorbereiding Forum nemen toe, maar ook dit is in lijn met de begroting.

Voor een nadere toelichting op de cijfers verwijzen we naar de volledige jaarrekening 2012.

RESERVES EN RESULTAATBESTEMMING

Eigen vermogen stichting Groninger Forum

	31-12-2011	resultaat- verdeling	31-12-2012
4.6 Algemenereserve			
Weerstandsvermogen	467.244	- 367.244	100.000
4.7 Bestemmingsreserve			
Opbouw Forum	250.000	340.459	590.459
Forum Images	14.426	35.574	50.000
	264.426	376.033	640.459
4.8 Bestemmingsfondsen			
Het verhaal van Groningen	27.500	-3.500	24.000
Time Shift	-	40.000	40.000
	27.500	36.500	64.000
Totaal eigen vermogen	759.170	45.289	804.459

De voorgestelde resultaatbestemming van het Groninger Forum is opgenomen in bovenstaand overzicht. Het weerstandsvermogen bedraagt € 100.000 en ligt hiermee nog € 50.000 boven de afspraak met de Gemeente Groningen. Het uiteindelijke streven is een weerstandsvermogen van € 200.000 bij de start van het nieuwe Forum. De bestemmingsreserve Opbouw Forum is met € 340.000 aangevuld. Deze is bestemd voor de kosten van onder meer begeleiding en advies inrichting van het nieuwe gebouw. De verwachting is dat de totale kosten voor ondersteuning en bijvoorbeeld verhuizing in totaal rond de 1,2 miljoen euro zullen gaan bedragen. De reserve is dan ook nog niet voldoende om alle verwachte kosten te dekken.

VERHUUR

De afdeling ForumVerhuur richt zich op het verhuren van de zalen aan externe partijen om daarmee extra inkomsten te genereren. Daarnaast haalt ForumVerhuur nieuwe doelgroepen binnen en draagt zij bij aan de draagvlakvergroting voor het Groninger Forum.

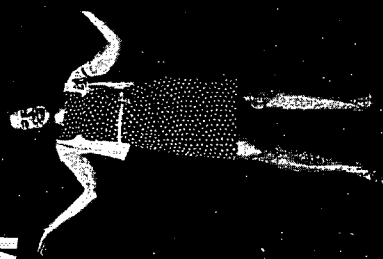
In 2012 heeft de afdeling ForumVerhuur voor externe partijen 77 evenementen georganiseerd. Deze evenementen verschilden sterk van grootte en insteek, afhankelijk van de betrokken partijen. Er zijn onder andere theatervoorstellingen, congressen, debatten, colleges, lezingen, boekpresentaties en besloten filmvoorstellingen georganiseerd. Een aantal voorbeelden hiervan zijn: het debat van Energy Valley waarbij energiewoordvoerders van de verschillende politieke partijen uit de Tweede Kamer met elkaar in discussie gingen, het eerste TED-event in Groningen, de lancering van multicultureel vrouwennetwerk Sophia, het congres van de Jonge Balie en een groot congres voor professionals uit de waterwereld over vismigratie.

Door deze externe evenementen maken doelgroepen die dat nog niet eerder hebben gedaan, toch kennis met het Groninger Forum. De besloten filmvoorstellingen voor mantelzorgers uit Groningen zijn hiervan een goed voorbeeld. Het overgrote deel van deze groep bezoekt ForumImages op deze manier voor de eerste keer.

Ook organiseert Verhuur evenementen om oude relaties van het Forum te onderhouden en om nieuwe relaties aan te gaan. Daarbij wordt vaak uitgedragen waar het Groninger Forum voor staat. Te denken valt aan relatieontvangsten, informatieverschaffing over het Forum aan bedrijven, zoals de Kamer van Koophandel en Groningen City Club, samenwerking met Werktheater Moi, bijeenkomsten voor ZZP'ers, speciale vierings voor jonge filmmakers of relaties. In 2012 zijn er 29 representatie-evenementen georganiseerd.

De meeste bezoekers die door een verhuur worden gegenereerd worden niet geregistreerd via de kassa van ForumImages, maar hun aantal wordt wel bijgehouden. In het afgelopen jaar heeft ForumVerhuur 6670 bezoekers getrokken buiten de kassa om en 1547 via de kassa. Een totaal aantal bezoekers van 8217 bezoekers. ForumVerhuur heeft een omzet gegenereerd van € 66.435 Deze inkomsten worden vergaard door de zaalhuur, doorberekende personeelskosten, horeca-inkomsten en zaken als het gebruik van audiovisuele voorzieningen. Na aftrek van de kosten, zoals de personele inzet en inkoop, blijft er een nettowinst over van € 21.854

FORUM

STEFAN
VUR

EDUCATIE

Naast het bestaande educatieve aanbod van elk van de Forumpartners zijn in 2012 de eerste constructieve stappen gezet op gebied van een gezamenlijke ForumEducatie. Samen met een aantal van de partners is er een eerste aanzet gemaakt om de komende jaren een educatief aanbod op te kunnen bouwen. Zo is het concept van het educatieve speelveld uitgedacht. Dit is een conceptstructuur waarin toekomstige ForumEducatieprojecten vormgegeven kunnen worden.

MEDIAMATCH

Het MediaMatch-netwerk dat in 2010 door Kunststation C werd opgetuigd, werd in het kader van de regeling Cultuureducatie met Kwaliteit weer nieuw leven in geblazen, met daarin Biblionet en het Groninger Forum als andere partners. In 2012 is gezamenlijk geschreven aan een plan op het gebied van mediawijsheid, waarin het educatieve speelveld een belangrijke rol speelt. Als de aanvraag wordt gehonoreerd, kunnen we de theorie van het educatieve speelveld verder ontwikkelen en in de praktijk gaan testen.

GROTE MARKT

Het Grote-Marktproject, een samenwerkingsverband met de Groninger Archieven en Bikker Rozemarijn Tromp, is een voorbeeld van een geslaagd cross-overproject voor het onderwijs, waarin filmeducatie, cultureel erfgoed en media-educatie een centrale rol spelen. Bovendien is dit een schoolvoorbeeld van educatie op maat, omdat het Zernike college actief betrokken was bij het vormgeven van het project. Leerlingen kregen de opdracht om een animatiefilm te maken over een historisch aspect van de Grote Markt. Om het onderwerp te bepalen, deden zij onderzoek bij de Groninger Archieven. Het gevonden (beeld)materiaal verwerkten zij uiteindelijk in de films.

CINEKID

Tijdens de herfstvakantie vond Cinekid Groningen plaats, het film-, televisie- en nieuwe mediafestival voor kinderen van 4 tot 14 jaar. Inmiddels is het Reuze-mini Medialab een vast onderdeel van het festival. Naast de mini-filmset was er nog een zestal interactieve installaties en games te vinden.

FACTS & FIGURES GRONINGER FORUM/FORUMIMAGES 2012

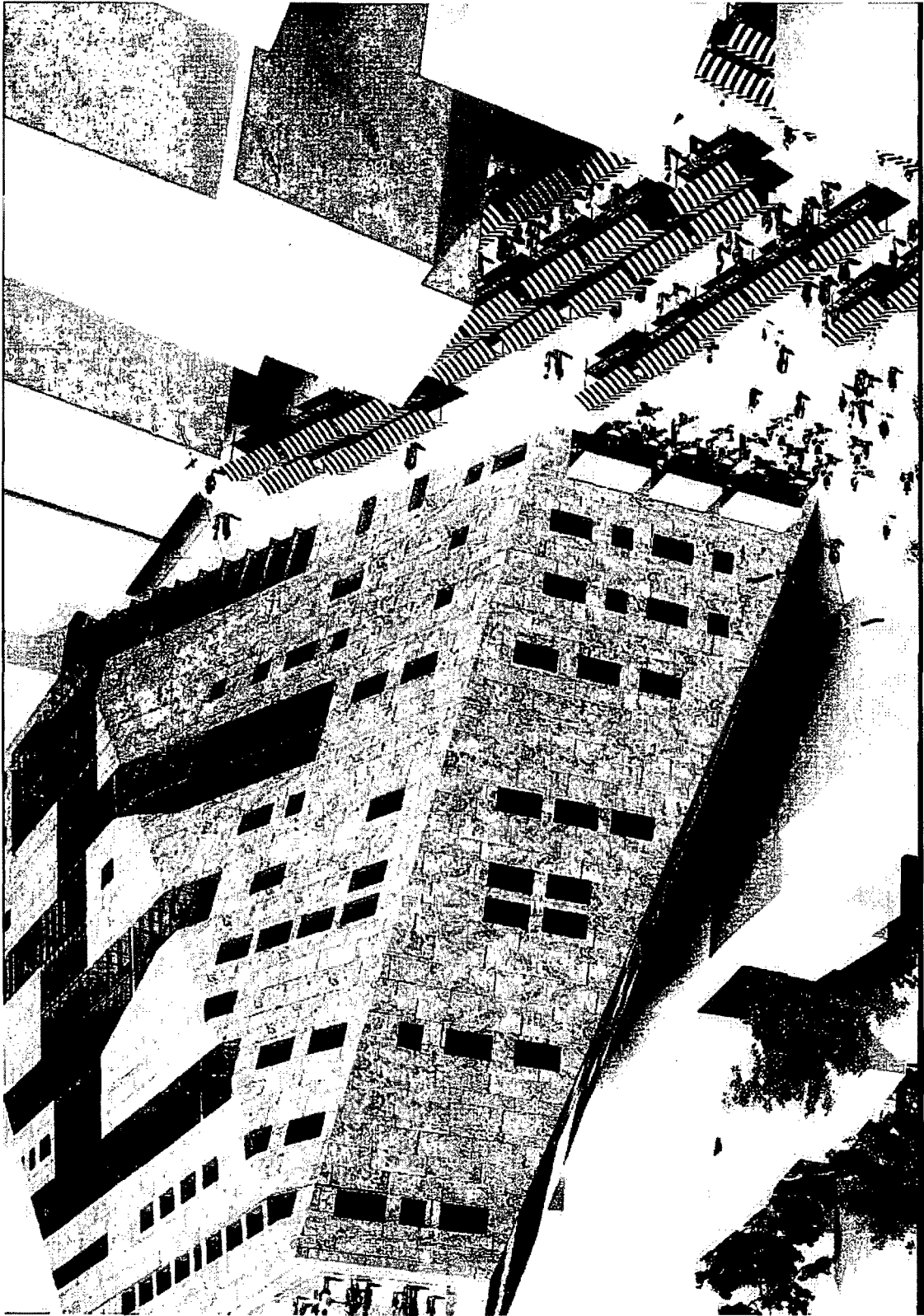
Via kassa ForumImages	2012	2011
Film regulier	78.814	77.192 1)
Film specials (CinemaDiner, HotDocs, Dwarse Films, Groningse Nieuwe)	4.515	
Film festivals (IFFRiG, Ciné Premières)	9.780	
Film (educatie)	3.228	
Non film	8.059	7.674
Totaal kassa	104.396	84.866
Buiten kassa ForumImages		
Eurosonic, Uitslagenavond TK2012, talkshows IFFRiG	2.250	
Sofia's wereld (locatie Synagoge/Grand Theatre)	3.470	
Flitsdebatten (locatie Bibliotheek)	100	
Project X-debat (locatie Haren)	250	
Overig programma (Debat Dag van de Groninger Geschiedenis, Makerfaire, minimedialab Noorderzon)	4.050	
Educatieworkshops op locatie	1.425	
Verhuur & representatie	8.217	
Totaal buiten kassa	19.762	7.100 2)
Totaal Groninger Forum/ForumImages 2012	124.158	91.966
Overige cijfers		
Bezoekers Infocentrum Grote Markt	100.000	n.v.t.
Nieuwsbriefabonnees	5.872	5.233
Volgers sociale media (twitter/facebook)	7.751	5.300
Website (visits)	363.526	289.143
Website (unieke bezoekers)	183.708	142.966
Website (pageviews)	1.273.164	1.162.520

Het filmbezoek steeg van 84.866 in 2011 naar 104.396 in 2012, een stijging van 23%. Het aantal bezoekers aan de programmering die Forum op locatie verzorgde of waarvan de kaartverkoop via partners werd geregeld, is bijna verdrievoudigd. In totaal bezochten in 2012 ruim 124.000 mensen een activiteit van het Forum, dit is 35% meer dan in 2011. Ook digitaal weet het publiek het Forum steeds beter te vinden, gemiddelde stijging is 25%.

1) bezoekersaantal film regulier 2011 is inclusief filmspecials, festivals en educatie

2) bezoekersaantal buiten kassa 2011 is niet nader gespecificeerd

**GRO
NINGER
FO
RUM**

GRONINGER FORUM 2013 ©